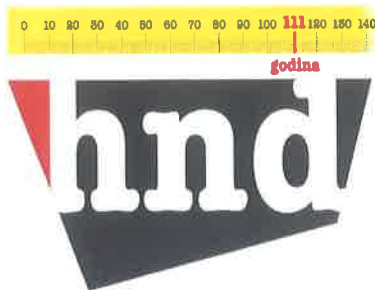


16 -08- 2022



**HRVATSKO NOVINARSKO DRUŠTVO**  
Croatian Journalists' Association  
*utemeljeno/founded 1910*

Sindikata državnih i lokalnih službenika  
i namještenika Republike Hrvatske  
Trg kralja Petra Krešimira IV. br. 2  
10000 ZAGREB  
[sdlsn@sdlsn.hr](mailto:sdlsn@sdlsn.hr)

Zagreb, 27. srpnja 2022.

05/22

Novinarsko vijeće časti je na 23. sjednici održanoj 24. veljače 2022. u Novinarskom domu (Perkovčeva 2, Zagreb), na kojoj su bili Hrvoje Šimičević, Đurđica Klancir, Jerko Bakotin, Slađana Bukovac, Jurica Pavičić i Damir Pijaca razmatralo prijavu Sindikata državnih i lokalnih službenika i namještenika RH protiv portala Index.hr zbog teksta „Pobuna sindikata uhljeba: 'Daleko nas je više necijepljenih, strahujemo od otkaza'“ objavljenog 5. studenog 2021. i teksta „Iz Porezne ne žele covid-potvrde i testiranje, traže rad od kuće“ objavljenog 9. studenog 2021.

### Zaključak

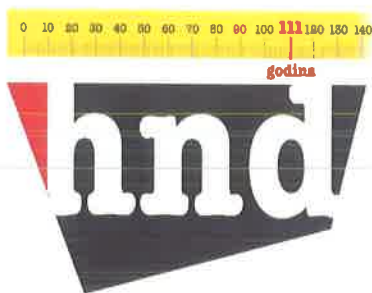
Novinarsko vijeće časti je s pet glasova za i jednim suzdržanim zaključilo (glasali su Hrvoje Šimičević, Đurđica Klancir, Jerko Bakotin, Slađana Bukovac, Jurica Pavičić i Damir Pijaca) da su prekršena univerzalna novinarska etička načela.

**Obrazloženje:** U dva prijavljena teksta prijavljeni se portal bavi negativnim reakcijama prijavu Sindikata državnih i lokalnih službenika i namještenika na nakanu Vlade da u javne i državne ustanove uvede obavezne covid-potvrde. Toj temi portal pristupa novinarski korektno. U članku su detaljno izneseni stavovi sindikata, daje im se prilika da iznesu svoje argumente, a njihov otpor covid-potvrdama se ne komentira.

Ono što je sindikatu (jedino) sporno jest korištenje neologizma „uhljeb“ za zaposlenike državnih i lokalnih službi. Ta se riječ ne pojavljuje ni u jednom od dva prijavljena novinarska rada. U oba se članka pojavljuje isključivo u opremi: kod prvog u nadnaslovu, kod drugog u međunaslovu. U oba slučaja, riječ koja se pojavljuje u opremi nije izvučena iz teksta.

Riječ „uhljeb“ neologizam je koji se u hrvatskom jeziku pojavio tijekom ranih dvijetisućitih te čak i skrenuo pažnju dijela jezikoslovaca (Ivo Žanić). U užem i izvornom smislu, tom se riječju označavaju oni koji su se uhljebili: dobili posao preko stranke ili veze, okoristili se nepotizmom ili kljentelizmom, te ljude koji rade za državu ili lokalnu vlast, primaju plaću, a rade malo ili nimalo ili nedovoljno dobro.

„Uhljeb“ se, međutim, koristi i u širem, ekstenzivnom značenju kod dijela novinara sklonih libertarijanskoj ili neoliberalnoj ideologiji. Kod njih je rad za državnu ili lokalnu plaću sramota, a svatko tko radi za državu ili lokalnu vlast je a priori „uhljeb“.



HRVATSKO NOVINARSKO DRUŠTVO  
Croatian Journalists' Association  
utemeljeno/founded 1910

Budući da se u opremi dvaju članaka portala *Index.hr* etiketa „uhljeb“ pripisuje svim članovima prijavu Sindikata državnih i lokalnih službenika i namještenika, može se zaključiti da redaktor portala koristi riječ „uhljeb“ u ovom drugom značenju.

Mišljenje je Vijeća časti da upotreba termina „uhljeb“ sama po sebi nije sporna. Ona potpada pod komentatorsku slobodu te je dobrodošla kao analitički termin kad se novinar bavi temama nepotizma, klijentelizma i konkretnog javašluka.

Tu bi riječ, međutim, trebalo izbjegavati kao generalizirajuću etiketu za sve ljude koji rade za državu ili lokalnu samoupravu. Time se, naime, krši točka 6. Kodeksa časti hrvatskih novinara po kojoj je „novinar dužan poštovati kulturu dijaloga te uvažavati čast, ugled i dostojanstvo osoba ili skupina s kojima polemizira.“ Takvo ekstenzivno korištenje riječi ne pridonosi javnom dijalogu. Ono stvara ozračje u kojem je sramota raditi u javnom sektoru, tena one koji rade u javnom sektoru navlači kolektivnu krivnju.

Prema Statutu HND-a (čl. 48, st. 3), protiv odluke Novinarskog vijeća časti moguće je uložiti žalbu Središnjem odboru HND-a u roku od 30 dana od primitka odluke.

Hrvoje Šimičević,  
predsjednik Novinarskog vijeća časti HND-a

